

Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Երեմյան Ֆարմ» ՓԲԸ

31 դեկտեմբերի 2024թ. և 31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia
T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

«Երեմյան Ֆարմ» ՓԲԸ-ի բաժնետիրոջը

Վերապահումով կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Երեմյան Ֆարմ» ՓԲԸ-ի (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվերին ավարտված տարիների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ «Վերապահումով կարծիքի հիմք» պարագրաֆում նկարագրվածի հնարավոր ազդեցության՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվերին ավարտված տարիների ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Վերապահումով կարծիքի հիմք

Մենք նշանակվել ենք Ընկերության աուդիտոր 2025թ. մարտի 28-ին և այդ պատճառով չենք մասնակցել Ընկերության կենսաբանական ակտիվների և պաշարների տարեկան գույքագրումներին: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պաշարների մնացորդները կազմել են 1,193,023 հազար ՀՀ դրամ և 663,860 հազար ՀՀ դրամ, իսկ կենսաբանական ակտիվներինը՝ 2,328,968 հազար ՀՀ դրամ և 1,433,793 հազար ՀՀ դրամ համապատասխանաբար: Այդ ակտիվների բնույթից և քանակից ելնելով՝ մենք հնարավորություն չենք ունեցել այլ աուդիտորական ընթացակարգերի կիրառման միջոցով ձեռք բերել բավարար ապացույցներ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կենսաբանական ակտիվների և պաշարների առկայության վերաբերյալ:

Քանի որ պաշարների և կենսաբանական ակտիվների սկզբնական մնացորդները ներառվում են վաճառքի ինքնարժեքի և կենսաբանական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունների մեջ, մենք չենք կարողացել նաև որոշել 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տարվա վնասի և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների ճշգրտման անհրաժեշտությունը:

Մենք աուդիտի անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի

համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի չեն ենթարկվել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՀՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի

տնօրեն

Նարինե Աճեմյան, FCCA

Առաջադրանքի պատասխանատու

25 օգոստոսի 2025թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Հասույթ	5	2,651,800	574,488
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(3,126,489)	(946,139)
Համախառն վնաս		(474,689)	(371,651)
Այլ եկամուտ		126,139	9,755
Կենսաբանական ակտիվների և գյուղատնտեսական արտադրանքի իրական արժեքով չափումից օգուտ (վնաս)		544,110	(5,234)
Իրացման ծախսեր	7	(300,116)	(92,878)
Վարչական ծախսեր	8	(581,387)	(224,184)
Այլ ծախսեր	9	(239,053)	(177,328)
Գործառնական գործունեությունից վնաս		(924,996)	(861,520)
Ֆինանսական եկամուտ	10	56,045	19,960
Ֆինանսական ծախսեր	10	(975,249)	(473,404)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)	11	375,155	(464,021)
Վնաս մինչև հարկերը		(1,469,045)	(1,778,985)
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում	12	384,124	149,282
Տարվա վնաս		(1,084,921)	(1,629,703)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(1,084,921)	(1,629,703)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 48-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	1 հունվարի 2023թ.
Ակտիվներ				
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	13	14,802,723	11,457,742	3,156,881
Երկարաժամկետ կենսաբանական ակտիվներ	14	1,905,780	1,391,458	290,200
Ոչ նյութական ակտիվներ		1,394	-	-
Ստացվելիք շնորհներ	16	1,033,340	-	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով կանխավճարներ		2,116	1,714,561	1,076,328
Ժամկետային ավանդներ		-	-	261,330
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	12	533,406	149,282	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		18,278,759	14,713,043	4,784,739
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ	15	1,193,023	663,860	51,917
Կարճաժամկետ կենսաբանական ակտիվներ	14	423,188	42,335	29,642
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	17	968,230	1,105,928	805,632
Ժամկետային ավանդներ		-	201,585	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	18	148,010	28,863	154,254
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		2,732,451	2,042,571	1,041,445
Ընդամենը ակտիվներ		21,011,210	16,755,614	5,826,184

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	1 հունվարի 2023թ.
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
Կապիտալ և պահուստներ	19			
Բաժնետիրական կապիտալ		3,496,250	2,000	2,000
Կուտակված վնաս		(2,926,651)	(1,841,730)	(212,027)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		569,599	(1,839,730)	(210,027)
Պարտավորություններ				
Ոչ ընթացիկ				
Վարկեր և փոխառություններ	20	13,652,345	16,063,554	5,052,452
Ակտիվների վերաբերող շնորհներ	16	3,398,549	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		17,050,894	16,063,554	5,052,452
Ընթացիկ				
Վարկեր և փոխառություններ	20	1,920,454	1,767,621	757,331
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	21	1,470,263	764,169	226,428
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		3,390,717	2,531,790	983,759
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		21,011,210	16,755,614	5,826,184

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ. օգոստոսի 25-ին:

Դավիթ Երեմյան
Տնօրեն

Մանե Դանիելյան
Գլխավոր հաշվապահ

(Handwritten signature)

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների
թաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 48-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրություններ հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդ	2,000	(212,027)	(210,027)
Տարվա վնաս	-	(1,629,703)	(1,629,703)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	(1,629,703)	(1,629,703)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,000	(1,841,730)	(1,839,730)
Տարվա վնաս	-	(1,084,921)	(1,084,921)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	(1,084,921)	(1,084,921)
Կապիտալի համալրում	3,494,250	-	3,494,250
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	3,494,250	-	3,494,250
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,496,250	(2,926,651)	569,599

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 48-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Տարվա վնաս	(1,084,921)	(1,629,703)
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	799,748	131,714
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	-	297
Շնորհից օգուտ	(101,451)	-
Ֆինանսական ծախս	975,249	473,404
Ֆինանսական եկամուտ	(56,045)	(19,960)
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում	(384,124)	(149,282)
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ) վնաս	(375,155)	464,021
Գործառնական վնաս նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	(226,699)	(729,509)
Կենսաբանական ակտիվների փոփոխություն	(895,175)	(1,113,951)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	107,400	(300,296)
Պաշարների փոփոխություն	(529,163)	(611,943)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	710,853	549,506
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ	(832,784)	(2,206,193)
Վճարված տոկոսներ	(822,630)	(601,125)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(1,655,414)	(2,807,318)

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման համար կանխավճարներ	(2,097,445)	(8,851,403)
Ներդրված ավանդներ	(657,240)	(781,203)
Մարված ավանդներ	842,373	833,290
Ստացված տոկոսային եկամուտ	12,214	19,960
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(1,900,098)	(8,779,356)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Կապիտալի համալրումից մուտքեր	3,494,250	-
Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	8,124,897	12,460,614
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(10,234,555)	(1,009,436)
Պետական շնորհներից մուտքեր	2,300,000	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	3,684,592	11,451,178
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ (նվազում)	129,080	(135,496)
Օգտագործման սահմանափակմամբ դրամական միջոցների շարժ	(77,349)	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(9,933)	10,105
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբում	28,863	154,254
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում	70,661	28,863

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 48-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Երեմյան Ֆարմ» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«Երեմյան Ֆարմ» ՓԲԸ-ն («Ընկերություն») զբաղվում է կաթնամթերքի և մսամթերքի արտադրությամբ ու վաճառքով:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՄ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«Երեմյան Ֆարմ» ՓԲԸ-ն («Ընկերություն») փակ բաժնետիրական ընկերություն է, որը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 2021թ.:

Ընկերությունը գործում է «Երեմյան Փրոդաքթս» ապարնքանիշի ներքո, ուղղահայաց ինտեգրմամբ գյուղատնտեսական ընկերություն է, որը հիմնադրվել է գործում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունը «Երեմյան Փրոդաքթս» խմբի անդամ է և զբաղվում է կաթնամթերքի, մսի և պատրաստի սննդի արտադրությամբ և իրացմամբ:

2022թ. Ընկերությունը Լոռու մարզի Տաշիր համայնքում մեկնարկեց անասնապահական լայնամասշտաբ համալիրի կառուցումը: Այս համալիրը ներառում է խոշոր եղջերավոր անասունների և խոզերի ֆերմա, սպանդանոց, անասնակերի պահեստ, կերային կուլտուրաների աճեցման համար նախատեսված հողատարածք, ավտոմատ կիթի սրահ և այլ անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ: Տաշիրի նախագծում արված ներդրման ընդհանուր արժեքը մոտավորապես 47,204,000 ԱՄՆ դոլար է և մասամբ ֆինանսավորվել է Եվրասիական զարգացման բանկի («Բանկ») և Հայաստանի կառավարության համագործակցության արդյունքում՝ գյուղատնտեսական արդյունաբերության ոլորտին աջակցելու և ազգային պարենային անվտանգությունը բարձրացնելու ուղղված փոխըմբռնման հուշագրի շրջանակում:

2024թ. մայիսի 24-ին «Երեմյան Փրոդաքթսը» պաշտոնապես գործարկեց «Երեմյան Փրոդաքթս» կաթ արտադրող գործարանը Երևանում: Գործարանը զբաղեցնում է ընդամենը 2 հեկտար, որը ներառում է՝ 1,470 քառակուսի մետր պահեստ, 690 քառակուսի մետր սննդի օբյեկտներ, 422 քառակուսի մետր կայանատեղի, 5,600 քառակուսի մետր արտադրական և 263 քառակուսի մետր վարչական շենքեր: Գործարանն ունի օրական մինչև 150,000 լիտր կաթ վերամշակելու հզորություն: Ֆերմայում հավաքված կաթը տեղափոխվում է Ընկերության վերամշակման արտադրամասեր՝ թարմությունը պահպանելու և աղտոտումը կանխելու համար նախատեսված փակ ցիկլային համակարգի միջոցով:

Ընկերության կաթնամթերքը, որը ներառում է կաթ, մածուց, թթվասեր, քամած կաթնաշոռ, կարագ և պանիրների տեսակների (այդ թվում՝ լոռի, սուլուգունի, մոցարելա, ռիկոտա և բուրատա) իրացվում է «Երեմյան Փրոդաքթսի» ռեստորանային կետերի (կապակցված ընկերություններ), սպառողին անմիջապես առաքելու հարթակների և Երևանի խոշոր սուպերմարկետների ցանցերի միջոցով:

Ընկերությունն առաջարկում է մսամթերքի լայն տեսականի, որը ներառում է խոզի և տավարի միս, ինչպես նաև պատրաստի արտադրանք:

Գրանցման և հիմնական գործունեության հասցեն է՝ Հայաստան, Երևան 0009, Տերյան 8 փողոց:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2024թ. կազմել է 190 մարդ (2023թ.՝ 76 մարդ):

Համապատասխանություն և անընդհատություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Ընկերությունն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության

կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Ընկերության շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

ՀՀ ԿԲ-ն Հայաստանի կառավարության հետ համատեղ կարողացավ զսպել գնաճը, սակայն դա դժվարություններ ստեղծեց արտահանողների և արտարժույթային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաշխարհային գնաճը և էներգիայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ձեռնարկությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի այդ ռիսկերը արդյունավետորեն կառավարելու կարողությունից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ընկերության ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԻՄ) և ՀՀ ՄՍԻՄ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ և կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ),
- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեղադարձ վարձակալությամբ գործարքներում» (<<ՄՍ 16 փոփոխություններ),
- «Մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ» (<<ՄՍ 7 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ):

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԻՄ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից: Դրանք ներկայացված են ստորև.

- ՖՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

2024թ. ապրիլին ՀՀՄՍԻ-ն թողարկել է ՖՀՄ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում» ստանդարտը, ինչը փոխարինում է ՀՀՄ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտը: ՖՀՄՍ 18-ը ներկայացնում է նոր պահանջներ շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ներկայացնելու համար՝ ներառյալ նշված հանրագումարները և ենթագումարները: Ավելին, կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում դասակարգել բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը հինգ կատեգորիաներից մեկում՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, շահութահարկի և ընդհատված գործառնությունների, որոնցից առաջին երեքը նոր են:

Պահանջվում է նաև ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի նոր միջոցների բացահայտում, որոնք եկամուտների և ծախսերի ենթագումարներ են և ներառում են ֆինանսական տեղեկատվության միավորման և տարանջատման նոր պահանջներ՝ հիմնված առաջնային ֆինանսական հաշվետվությունների և ծանոթագրությունների «դերերի» վրա:

Ի հավելում, ՀՀՄ 7 «Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին» ստանդարտում կատարվել են սահմանափակ փոփոխություններ, որոնք ներառում են անուղղակի մեթոդով գործառնություններից ստացված դրամական հոսքերի որոշման մեկնարկային կետի փոփոխությունը՝ «շահույթից կամ վնասից» դեպի «գործառնական շահույթ կամ վնաս» և ջնջելով շահաբաժիններից և տոկոսներից դրամական միջոցների հոսքերի դասակարգման ընտրանքը: Բացի այդ, կան հետևողական փոփոխություններ մի քանի այլ ստանդարտներում:

ՖՀՄՍ 18-ը և այլ ստանդարտների փոփոխությունները ուժի մեջ են 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն ավելի վաղ կիրառումը թույլատրվում է և պետք է բացահայտվի: ՖՀՄՍ 18-ը կկիրառվի հետընթաց: Ընկերությունը ներկայումս աշխատում է՝ բացահայտելու այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք փոփոխությունները կունենան ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների վրա:

- Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9-ում և ՖՀՄՍ 7-ում. «Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ»: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այն ազդեցությունը, որ փոփոխությունը կունենա ֆինանսական հաշվետվությունների և հարակից ծանոթագրությունների վրա:
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Փոխանակելիության բացակայություն», որը սահմանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունը գնահատի, թե արդյոք արժույթը փոխանակելի է, և ինչպես պետք է որոշի սխիզմ փոխարժեքը, երբ փոխանակելիությունը բացակայում է: Ակնկալվում է, որ փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով և կենսաբանական ակտիվների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքներով:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական

և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ծախսերի հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

Ընկերությունը գիտակցում է հետագա ջանքերի անհրաժեշտությունը՝ կլիմայական գործոնները Ընկերության ռիսկերի կառավարման գնահատականներում և արձանագրություններում ամբողջությամբ ինտեգրելու գործում:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (<< ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ << ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
<< դրամ/1 եվրո	413.89	447.90

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը):

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

4.4 Հասույթ

Հասույթը ձևավորվում է հիմնականում կաթնամթերքի, մսամթերքի և այլ ապրանքների վաճառքից և խոշոր եղջերավոր անասունների պահպանության ծառայությունների մատուցումից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Ընկերությունն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունները
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Ընկերությունը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ: Նման ձևով, եթե Ընկերությունը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև հատուցման ստանալը, Ընկերությունը Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Կաթնամթերքի, մսամթերքի և այլ ապրանքների վաճառքից հասույթը ճանաչվում է ժամանակի մեջ որևէ պահին, երբ էական ռիսկերը և սեփականության իրավունքի հետ կապված օգուտները փոխանցվում են հաճախորդին:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը:

4.5 Կենսաբանական ակտիվներ

Կենսաբանական ակտիվը սկզբնական ճանաչման պահին և յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չափվում է իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները:

Ընկերության կենսաբանական ակտիվներից ստացվող գյուղատնտեսական արտադրանքը չափվում է բերքահավաքի պահին իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները:

Օգուտները կամ վնասները, որոնք առաջանում են կենսաբանական ակտիվի՝ վաճառքի հետ կապված ծախսումները հանած իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, ինչպես նաև կենսաբանական ակտիվի՝ վաճառքի հետ կապված ծախսումները հանած իրական արժեքի փոփոխությունից, ներառվում են այն ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, որում դրանք առաջացել են:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտադրողական անասունները դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ ակտիվներ, իսկ մատուց անասունները և չհավաքված բերքը՝ որպես ընթացիկ ակտիվներ:

4.6 Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, Ընկերության կողմից կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս: Ընկերությունը սկսում է կապիտալացնել փոխառության ծախսումները որպես որակավորվող ակտիվի արժեքի մաս՝ մեկնարկի ամսաթվին, երբ Ընկերությունն առաջին անգամ բավարարում է հետևյալ բոլոր պայմանները. ակտիվի համար կատարում է ծախսեր, կրում է փոխառության ծախսումներ, ձեռնարկում է այն աշխատանքները, որոնք անհրաժեշտ են՝ ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար:

Այնքանով, որքանով Ընկերությունը միջոցները փոխառնում է ընդհանուր նպատակներով և օգտագործում է որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման նպատակով, Ընկերությունը կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումների գումարը որոշում է՝ այդ ակտիվի գծով ծախսերի նկատմամբ կիրառելով կապիտալացման դրույքը: Կապիտալացման դրույքը տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերության չմարված փոխառություններին վերաբերող փոխառության ծախսումների միջին կշռված մեծությունն է, բացառությամբ այն փոխառությունների, որոնք բացառապես կատարվել են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման նպատակով:

Փոխառության ծախսումների կապիտալացումը կասեցվում է այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որի ժամանակ Ընկերությունը դադարեցնում է որակավորվող ակտիվների վրա կատարվող աշխատանքները: Փոխառության ծախսումների կապիտալացումը դադարեցվում է, երբ էական բոլոր աշխատանքները, որոնք անհրաժեշտ են որակավորվող ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար, ավարտված են:

4.7 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 20 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 5-8 տարի
Տնտեսական գույք	- 1-8 տարի
Այլ	- 1-8 տարի:

Քանի որ հողի համար հնարավոր չէ որոշել վերջավոր օգտակար ծառայության ժամկետ, համապատասխան հաշվեկշռային արժեքը չի ամորտիզացվում:

4.8 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը՝ որպես վարձակալ

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործման ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները՝ փոխհատուցման դիմաց:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվն արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունն այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումն արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

4.9 Մաշվող ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ

ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ:

4.10 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամտում կամ արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից արդյունքում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որն արտացոլված է այլ ծախսերում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են Ծանոթագրություն 25.1-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ գեղջման ազդեցությունն աննշան է, գեղջում չի

կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ժամկետային ավանդները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և ժամկետային ավանդները:

Պարտքային կորուստների ճանաչումն այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է ավելի ընդլայնված տեղեկատվություն ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Ապագայամետ գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և
- Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ն ընդգրկում է այն Ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է Ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրային ակտիվներ

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվներն՝ օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով Ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Ընկերությունն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

Ընկերությունը գնահատում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից: ՖՀՄՍ 9-ի՝ արժեզրկմանը ներկայացվող պահանջների կիրառման մանրամասն վերլուծությունն արտացոլված է Ծանոթագրություն 26.2-ում:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 25.1-ում:

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Իրական արժեքի և նոմինալ արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում,

բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխառությունը ստացվել է սեփականատերերից: Այս դեպքում իրական և նոմինալ արժեքների միջև տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.11 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք՝ իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

4.12 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Պետական շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

Այլ պետական շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են:

Շենքի կառուցման պայմանով հողի հետ կապված պետական շնորհները ճանաչվում են այդ շենքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ արտացոլելով այն ժամանակահատվածը, որի ընթացքում կատարվել են համապատասխան ծախսերը:

Պետական շնորհներ. կենսաբանական ակտիվներ

Կենսաբանական ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհները, որոնք կենսաբանական ակտիվներ են և չափվում են իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի ծախսերը, հաշվառվում են ՀՀՄ 41

«Գյուղատնտեսություն» ստանդարտի համաձայն:

Կենսաբանական ակտիվին, որը չափվում է իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, վերաբերող ոչ պայմանական պետական շնորհը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն և միայն այն դեպքում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Եթե կենսաբանական ակտիվին, որը չափվում է իրական արժեքով՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, վերաբերող պետական շնորհը պայմանական է, ներառյալ, երբ պետական շնորհը Ընկերությունից պահանջում է չգրավել որոշակի գյուղատնտեսական գործունեությամբ, Ընկերությունը պետական շնորհը ճանաչում է շահույթում կամ վնասում միայն այն դեպքում, երբ բավարարվում են պետական շնորհին կից պայմանները:

4.13 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

4.14 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

4.15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները և կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնք ենթակա են մարման 90 օրվա ընթացքում և որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Բանկային օվերդրաֆտները ներառված են պարտավորություններում:

4.16 Սեփական կապիտալ, պահուստներ և շահաբաժիններ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը և վնասը:

Սեփականատերերի հետ բոլոր գործարքներն առանձին-առանձին գրանցված են սեփական կապիտալում:

4.17 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները:

4.18 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

4.18.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված նշանակալի գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Իրական արժեքի չափումը

Այն պարագայում, երբ գործող շուկաների տվյալները բացակայում են, ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ: Այս գործընթացն ընդգրկում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում, որոնք համահունչ են նրա հետ, թե ինչպես շուկայի մասնակիցները կգնահատեին գործիքը: Դեկավարությունն իր ենթադրությունների համար որպես հիմք է վերցնում դիտարկելի տեղեկատվությունը, սակայն այդպիսի տեղեկատվությունը միշտ չէ, որ հասանելի է: Այս պարագայում ղեկավարությունն օգտագործում է հասանելի լավագույն տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական գներից, որոնք կարող են ստացվել պարզած ձեռքի գործարքի պարագայում:

Իրական արժեքի չափման վերաբերյալ բացահայտումները ներկայացված են Ծանոթագրություն 27:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները

Ղեկավարությունը գնահատել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները:
Ղեկավարությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վերանայում է մաշվող ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետների և մնացորդային արժեքների գնահատումները՝ հիմնվելով ակտիվների ակնկալվող պիտանելիության վրա:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության վերանայումը իրականացվել է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հայտնի կլիմայական փոփոխությունը և շրջակա միջավայրի կանոնակարգերը, որոնք Ընկերության հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի վրա չեն ունեցել որևէ էական ազդեցություն:

Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ

Ընկերությունն օգտագործում է դատողություն՝ գնահատելու ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները: Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են անաչառ և հավանականության միջին կշռված գումարով, դրամի ժամանակային արժեքով և խելամիտ ու հիմնավորված տեղեկությամբ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ՝ կապված անցյալ իրադարձությունների, ներկա պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների հետ: Պահուստի դրույքաչափերը հաշվարկվում են՝ հիմնվելով հաճախորդների տարբեր սեգմենտների խմբավորումներից առաջացած ժամկետանց օրերի վրա, որոնք կորստի նույնատիպ մոդել ունեն (օրինակ՝ ըստ աշխարհագրական դիրքի, ծառայության տեսակի, հաճախորդի տեսակի և վարկանիշի և պարտքային ապահովագրության տեսակների):

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական միջոցների չվճարման հավանականության միջին կշռված ներկա արժեք յուրաքանչյուր ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող գործողության ժամկետի ընթացքում: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հիմնականում հաշվարկվում են՝ օգտագործելով վիճակագրական մոդելը, որը հիմնվում է դիսկային երեք հիմնական պարամետրերի վրա. պարտազանցման հավանականություն, պարտազանցման ժամանակ վնասի և պարտազանցման դեպքում դիսկի տակ գտնվող գումարը:

Սկզբնապես պահուստի մատրիցան հիմնված է Ընկերության՝ պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների վրա: Ընկերությունը ստուգել է պահուստի մատրիցան՝ պատմական պարտքային կորստի փորձառությունն ապագան կանխատեսող տեղեկության հետ ճշգրտելու համար: Այս տեղեկությունը ներառում է մակրոտնտեսական գործոնները (գործազրկության և գնաճի մակարդակը) և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումը: Տնտեսական պայմանների կանխատեսման ազդեցությունն ակնկալվող պարտքային կորուստների որոշման վրա աննշան է եղել: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցները թարմացվում են և փոփոխությունները վերլուծվում են ապագան կանխատեսող գնահատականներում:

Պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների, տնտեսական պայմանների կանխատեսման և ակնկալվող պարտքային կորուստների միջև հարաբերակցության գնահատումը նշանակալի է:
Ակնկալվող պարտքային կորուստների արժեքը հանգամանքների և կանխատեսվող տնտեսական պայմանների նկատմամբ զգայուն է: Ընկերության պատմական պարտքային կորստի փորձառությունը և տնտեսական պայմանների կանխատեսումը կարող են չարտահայտել հաճախորդի՝ ապագայում սպասվող պարտքը չմարելու հավանականությունը: Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների վերաբերյալ տեղեկությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 26.2-ում:

Պաշարներ

Ղեկավարությունը գնահատում է պաշարների զուտ իրացման արժեքը՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի ամենավտահեղի ապացույցները: Այս պաշարների ապագա իրացման վրա կարող են ազդեցություն ունենալ ապագա տեխնոլոգիաները կամ շուկայով առաջնորդվող այլ փոփոխությունները, որը կարող է նվազեցնել ապագա վաճառքի գները:

4.18.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցությունն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը

Այն չափը, որով կարող է ճանաչվել հետաձգված հարկային ակտիվ, կախված է այն հավանականության գնահատումից, թե արդյո՞ք ապագայում հասանելի կլինի եկամուտ, որի դիմաց կիրացվեն նվազեցման ենթակա ժամանակավոր տարբերությունները և նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասը: Ի լրումն, անհրաժեշտ է էական դատողություն հարկային միջավայրում իրավական և տնտեսական սահմանափակումների և անորոշությունների գնահատման ժամանակ:

5 Հասույթ

	2024թ.	2023թ.
Կաթնամթերքի վաճառքից հասույթ	2,166,426	524,348
Մսամթերքի վաճառքից հասույթ	318,595	-
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	143,480	49,530
Այլ	23,299	610
	2,651,800	574,488

Ընկերության հասույթն ըստ ճանաչման ժամկետայնության ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Ժամանակի մեջ ինչ-որ պահի փոխանցվող ապրանքներ	2,508,320	524,958
Ժամանակի ընթացքում փոխանցվող ծառայություններ	143,480	49,530
Ընդամենը	2,651,800	574,488

Ստորև ներկայացված գործարքային գների համակարգված գումարները վերաբերում են գործող պայմանագրերից առաջացող կատարման պարտականություններին, որոնք դեռևս բավարարված չեն կամ մասամբ են բավարարված 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ.	2023թ.
Հաջորդ տարում ճանաչման ենթակա հասույթ	514,708	-

6 Վաճառքի ինքնարժեք

	2024թ.	2023թ.
Նյութերի ինքնարժեք	1,749,916	242,267
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	728,290	99,871
Հատուցումներ աշխատակիցներին	449,242	265,418
Պահպանման գծով ծախսեր	199,041	338,583
	3,126,489	946,139

7 Իրացման ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Մարքեթինգային ծախսեր	124,866	24,044
Հատուցումներ աշխատակիցներին	63,044	12,015
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	29,477	12,022
Ապահովագրական ծախսեր	60,987	27,843
Պահպանման գծով ծախսեր	19,867	16,759
Այլ	1,875	195
	300,116	92,878

8 Վարչական ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	114,954	89,773
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	42,244	19,821
Պահպանման գծով ծախսեր	233,616	-
Մասնագիտական ծառայություններ	99,436	44,544
Գործուղման գծով ծախսեր	43,376	26,659
Այլ	47,761	43,378
	581,387	224,184

9 Այլ ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Դուրս գրված կենսաբանական ակտիվներ	73,571	41,111
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում	83,158	20,013
Դուրս գրված պաշարներ	23,061	-
Արտարժույթի փոխարկման գծով ծախսեր	26,093	67,422
Այլ	33,170	48,782
	239,053	177,328

10 Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Կարճաժամկետ բանկային ավանդներից տոկոսային եկամուտ	12,214	19,960
Ստացվելիք շնորհների տոկոսների հակադարձում	43,831	-
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	56,045	19,960
Բանկային փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր	1,100,991	693,106
Երկարաժամկետ ստացվելիք շնորհների իրական արժեքի ճշգրտում	210,491	-

	2024թ.	2023թ.
Հանած՝ կապիտալացված փոխառությունների ծախսումներ	(336,233)	(219,702)
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	975,249	473,404
Զուտ ֆինանսական ծախսեր	919,204	453,444

11 Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)

	2024թ.	2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(56,684)	11,396
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	431,839	(475,417)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)	375,155	(464,021)

12 Շահութահարկ

Շահութահարկի փոխհատուցում

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկ	-	-
Հետաձգված հարկ	384,124	149,282
Ընդամենը շահութահարկի գծով փոխհատուցում	384,124	149,282

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Վնաս մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ-ների)	(1,469,045)		(1,778,985)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2023թ.՝ 18%)	(264,428)	18	(320,217)	18
Չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	648,552	(44)	469,499	(26)
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում	384,124	(26)	149,282	(8)

Հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	149,282	-
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոխհատուցում	386,560	149,282
Տարեվերջի մնացորդ	535,842	149,282

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	66,273	(9,935)	56,338
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	3,602	14,969	18,571
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,368	3,933	6,301
Վարկեր և փոխառություններ	28,231	34,385	62,616
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	-	23,503	23,503
Հարկային վնասներ	48,808	319,705	368,513
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	149,282	386,560	535,842

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	-	66,273	66,273
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	3,602	3,602
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	2,368	2,368
Վարկեր և փոխառություններ	-	28,231	28,231
Հարկային վնասներ	-	48,808	48,808
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	149,282	149,282

13 Հիմնական միջոցներ

	Հող	Շենքեր և շինություններ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Արտադրա- տնտեսական գույք և այլն	Անավարտ շինարարություն	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	863,765	264,797	263,778	7,183	1,779,175	-	3,178,698
Ավելացում	3,420	-	1,476,492	245,759	6,645,117	62,084	8,432,872
Օտարում	-	-	(175)	(937)	-	-	(1,112)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	867,185	264,797	1,740,095	252,005	8,424,292	62,084	11,610,458
Ավելացում	3,660	1,231,824	1,827,033	405,748	676,464	-	4,144,729
Օտարում	-	(25,548)	-	-	-	-	(25,548)
Ներքին շարժ	-	8,697,326	-	-	(8,697,326)	-	-
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	870,845	10,168,399	3,567,128	657,753	403,430	62,084	15,729,639
Կուրսակված մաշվածություն և արժեզրկում							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	6,655	14,842	320	-	-	21,817
Տարվա հաշվարկ	-	13,240	111,216	3,934	-	3,324	131,714
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	(175)	(640)	-	-	(815)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	19,895	125,883	3,614	-	3,324	152,716
Տարվա հաշվարկ	-	368,388	367,209	59,636	-	4,515	799,748
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(25,548)	-	-	-	-	(25,548)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	362,735	493,092	63,250	-	7,839	926,916

	Հոդ	Շենքեր և շինություններ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Արտադրա- տնետեսական գույք և այլն	Անավարտ շինարարություն	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք							
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	867,185	244,902	1,614,212	248,391	8,424,292	58,760	11,457,742
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	870,845	9,805,664	3,074,036	594,503	403,430	54,245	14,802,723

Բանկային վարկերը և փոխառություններն ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել է 14,748,478 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 11,398,982 հազար << դրամ) հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ:

2024թ. և 2023թ. ավելացումները անասնագուների, խոզաբուծարանի, գործարանի կառուցումները և դրանց շահագործման համար անհրաժեշտ մեքենաների և սարքավորումների ձեռքբերումներն են:

Ընկերության շենքերն ու շինությունները հիմնականում սկսել են շահագործվել 2024 թվականի ապրիլ և մայիս ամիսներից սկսած, շինարարական աշխատանքներից և այն բանից հետո, երբ գույքը պատրաստ է օգտագործման համար:

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	728,027	99,871
Իրացման ծախսեր	29,477	12,022
Վարչական ծախսեր	42,244	19,821

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Լոռու մարզում հողերի ենթավարձակալության համար մինչև 2036թ. նոյեմբերը վճարված կանխավճարներն են:

14 Կենսաբանական ակտիվներ

14.1 Երկարաժամկետ կենսաբանական ակտիվներ

	Սերնդատու կովեր	Սերնդատու խոզեր	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդ	290,200	-	290,200
Ձեռքբերման և աճեցման գծով ծախսեր	1,042,743	104,428	1,147,171
Վաճառքի և հիվանդության հետևանքով նվազում	(40,679)	-	(40,679)
Իրական արժեքի փոփոխություններից վնաս՝ հանած վաճառքի գծով գնահատված ծախսերը	(5,234)	-	(5,234)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդ	1,287,030	104,428	1,391,458
Ձեռքբերման և աճեցման գծով ծախսեր	236,430	7,262	243,692
Վաճառքի և հիվանդության հետևանքով նվազում	(3,064)	-	(3,064)
Իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտ՝ հանած վաճառքի գծով գնահատված ծախսերը	213,454	60,240	273,694
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդ	1,733,850	171,930	1,905,780

14.2 Կարճաժամկետ կենսաբանական ակտիվներ

	Մաստու խոշոր եղջերավոր անասուններ	Մաստու խոզեր	Չհավաքված բերք	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդ	12,000	-	17,642	29,642
Ձեռքբերմամբ և աճով պայմանավորված ծախսեր	432	-	30,335	30,767
Բերքահավաքի, հիվանդության և վաճառքի հետևանքով նվազում	(432)	-	(17,642)	(18,074)
Իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտ՝ հանած վաճառքի գծով գնահատված ծախսերը	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդ	12,000	-	30,335	42,335
Ձեռքբերմամբ և աճով պայմանավորված ծախսեր	25,920	379,104	86,768	491,792
Բերքահավաքի, հիվանդության և վաճառքի հետևանքով նվազում	(22,635)	(260,620)	(30,335)	(313,590)
Իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտ՝ հանած վաճառքի գծով գնահատված ծախսերը	(785)	203,436	-	202,651
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդ	14,500	321,920	86,768	423,188

Անասունների գլխաքանակը հետևյալն է.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Սերնդատու խոզեր	696	661
Մաստու խոզեր	4,528	-
Սերնդատու խոշոր եղջերավոր անասուններ	2,044	1,596
Մաստու խոշոր եղջերավոր անասուններ	58	48

Ընկերության հիմնական գյուղատնտեսական մշակաբույսերի տարեկան բերքի ծավալները հետևյալն են (տոննաներով).

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Սիլոս	509	138
Գարի	5,637	3,233

Անասունների և գյուղատնտեսական մշակաբույսերի իրական արժեքի չափման հիմնական մուտքային տվյալները, ինչպես նաև այդ մուտքային տվյալների ողջամտորեն հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ զգայունությունը, բացահայտված են Ծանոթագրություն 27.2-ում:

Վարկերը ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել է կեսնսաբանական ակտիվներ:

15 Պաշարներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Կեր	398,458	311,127
Պատրաստի արտադրանք	246,638	-
Հումք	222,202	5,737
Անավարտ արտադրանք	48,672	-
Սերմեր	45,988	250,608
Վառելիք	47,744	14,021
Այլ	183,321	82,367
Ընդամենը պաշարներ	1,193,023	663,860

16 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Մնացորդ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Տրվա ընթացքում հաշվեգրված	3,500,000	-
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախս	(101,451)	-
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,398,549	-

2022թ. հունիսի 23-ին Հայաստանի Հանրապետության Էկոնոմիկայի նախարարությունը և Ընկերությունը պայմանագիր կնքեցին՝ «Անասնապահության ոլորտում ներդրումային ծրագրերի աջակցության փորձնական ծրագրի» շրջանակում, որը հաստատվել է կառավարության 2022թ. մարտի 3-ի թիվ 276-Լ և 2021թ. դեկտեմբերի 23-ի թիվ 2121-Ն «Հայաստանի Հանրապետության 2022թ. պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» որոշումներով:

Պայմանագրի պայմանների համաձայն՝ Ընկերությունը պարտավորվել է անասնապահության ոլորտում կապիտալ ներդրումներ կատարել՝ համաձայն հաստատված ծրագրում սահմանված շրջանակի, ժամանակացույցի և ընթացակարգերի: Դրա դիմաց Էկոնոմիկայի նախարարությունը պարտավորվել է փոխհատուցում տրամադրել համապատասխան ներդրումների համար՝ ծրագրում սահմանված պայմաններին համապատասխան: Փոխհատուցումը սահմանափակվում է կատարված կապիտալ ներդրումների ընդհանուր գումարի առավելագույնը 40%-ով, որն ընդհանուր առմամբ չպետք է գերազանցի 3.5 միլիարդ ՀՀ դրամը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը ճանաչել է 3,500,000 հազար ՀՀ դրամի չափով ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհներ: Այդ գումարից 2,300,000 հազար ՀՀ դրամը ստացվել է 2024թ., իսկ մնացած մասը նախատեսվում է ստանալ 2026թ., որը ներառված է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ստացվելիք շնորհների մնացորդում:

Դրամաշնորհային պայմանագրի համաձայն՝ Ընկերությունը «Գյուղատնտեսական ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության կողմից ենթակա է մշտադիտարկման երեք տարի ժամկետով: Ծրագրի պահանջները չկատարելու կամ սահմանված ժամկետներում պահանջվող հաշվետվությունները չներկայացնելու դեպքում՝ նախկինում ստացված գումարները կարող են անմիջապես վերադարձվել պետական բյուջե:

Պետական շնորհի այն մասը, որը վերաբերում է հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան ակտիվների

օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Իրական արժեքով չափվող կենսաբանական ակտիվների համար հատկացված մասը հետաձգվում է և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ շնորհի պայմանները բավարարվում են՝ վերը նկարագրված երեք տարվա համապատասխանության ժամանակահատվածում:

17 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	915,303	245,071
Ակնկալվող պարտքային կորուստների համար պահուստ	(103,171)	(20,013)
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	812,132	225,058
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված կանխավճարներ	102,102	627,330
Կանխավճարված հարկեր	53,996	253,540
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	156,098	880,870
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	968,230	1,105,928

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ապրանքների վաճառքից և ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 4 ամիս (2023թ.՝ 5 ամիս): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կորուստի գծով պահուստի մնացորդը համադրվում է տարեսկզբի մնացորդի հետ հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Կորուստների գծով պահուստը, տարեսկզբի մնացորդ	20,013	-
Տարվա ընթացքում պահուստի ճանաչում	83,158	20,013
Կորուստների գծով պահուստը, տարեվերջի մնացորդ	103,171	20,013

Ծանոթագրություն 27.2-ում ներկայացված են պարտքային ռիսկի և ակնկալվող պարտքային ռիսկի վերլուծության վերաբերյալ բացահայտումները: Արժեզրկման պահուստի ընթացիկ և համադրելի գումարները հաշվարկելիս կիրառվել է ՖՀՄՍ 9-ի՝ ակնկալվող կորուստների մոդելը:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերն արտահայտված են հայկական դրամով:

18 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային հաշիվներ	70,661	28,863
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում արտացոլված մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	70,661	28,863
Օգտագործման սահմանափակմամբ բանկային մնացորդներ	77,349	-
Ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում արտացոլված մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	148,010	28,863

Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվներում պահվող մնացորդները ներկայացնում են Ընկերության կողմից վարած հատուկ նախատեսված բանկային հաշիվները՝ որպես Եվրասիական զարգացման բանկից ստացված բանկային վարկի գրավադրում:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 27.1՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների արժույթների բացահայտման համար:

19 Սեփական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ բան նշված չէ

	Սովորական բաժնետոմսեր 2024թ.	Սովորական բաժնետոմսեր 2023թ.
Հայտարարված բաժնետոմսեր		
Սովորական բաժնետոմսերի քանակը, յուրաքանչյուրը՝ 34,962,500 << դրամ (2023թ.՝ յուրաքանչյուրը՝ 20,000 << դրամ)	100	100

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի:

Ընկերության բաժնետոմսերը գրավադրվել են Եվրասիական զարգացման բանկից ստացված վարկի հետ կապված (տե՛ս Ծանոթագրություն 21):

2024թ. օգոստոսի 5-ին միակ բաժնետերը որոշեց ավելացնել բաժնետիրական կապիտալը՝ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի անվանական արժեքը՝ 20,000 << դրամից բարձրացնելով 34,962,500 << դրամի: Փոփոխությունը գրանցվել է համապատասխան մարմիններում 2024թ. սեպտեմբերի 9-ին:

20 Վարկեր և փոխառություններ

	Ոչ ընթացիկ		Ընթացիկ	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային վարկեր	13,652,345	15,390,564	1,012,468	-
Բաժնետիրոջից փոխառություններ	-	-	907,986	1,767,621
Մուրհակներ	-	672,990	-	-
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	13,652,345	16,063,554	1,920,454	1,767,621

Ինչպես նկարագրված է Ծանոթագրություն 1-ում, 2022թ. Ընկերությունը Լոռու մարզի Տաշիր համայնքում մեկնարկեց անասնապահական լայնամասշտաբ համալիրի կառուցումը: Այս համալիրը ներառում է խոշոր

եղջերավոր անասունների և խոզերի ֆերմա, սպանդանոց, անասնակերի պահեստ, կերային կուլտուրաների աճեցման համար նախատեսված հողատարածք, ավտոմատ կիթի սրահ և այլ անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ:

Այս նախագծում արված ներդրումը մասամբ ֆինանսավորվել է Եվրասիական զարգացման բանկի և Հայաստանի կառավարության համագործակցության արդյունքում՝ գյուղատնտեսական արդյունաբերության ոլորտին աջակցելու և ազգային պարենային անվտանգության բարձրացմանն ուղղված փոխըմբռնման հուշագրի շրջանակում:

Այս նախագիծը ֆինանսավորելու առնչությամբ Ընկերությունը Եվրասիական զարգացման բանկի հետ վարկային պայմանագիր է կնքել՝ 36,046,000 ԱՄՆ դոլար արժեքով: Վարկն ունի 6.7% տարեկան արդյունավետ տոկոսադրույք (պայմանագրային տոկոսադրույքը՝ տարեկան 7.5%, որից 2.5%-ը սուբսիդավորվել է Բանկի կողմից մինչև 2025թ. հունիսի 13-ը) և ենթակա է մարման 2032թ. հունիսի 30-ին:

Եվրասիական զարգացման բանկից ստացված վարկը ապահովված է Ընկերության բաժնետոմսերի, հիմնական միջոցների, կենսաբանական ակտիվների և անշարժ գույքի, ինչպես նաև կապակցված կողմերի կողմից բազմազան ակտիվների գրավադրմամբ: Գրավադրված ակտիվների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություններ տրված են սույն ֆինանսական հաշվետվություններին կից համապատասխան ծանոթագրություններում:

Ի լրումն՝ Ընկերությունը պարբերաբար ֆինանսավորում է ստանում ընդհանուր վերահսկման տակ գտնվող ընկերություն հանդիսացող «Հայր և Որդի Երեմյաններ» ՍՊԸ-ից, անտոկոս և ցպահանջ վարկերի տեսքով: Այս վարկերը միտված են բավարարելու Ընկերության ընթացիկ գործառնական պահանջները:

Բանկի հետ վարկային պայմանագրի պայմանների համաձայն՝ Ընկերությունը ենթակա է որոշակի գործառնական սահմանափայումների, որոնք նկարագրված են Ծանոթագրություն 28-ում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի չօգտագործված վարկային գծեր:

Վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրական արժեք	14,805,793	16,894,285
Հաշվեկշռային արժեք	15,572,799	17,831,175

Իրական արժեքը հաշվարկվում է՝ զեղչելով դրամական հոսքերը 8.62%-ով (2023թ.՝ 8.64%-ով):

Տե՛ս Ծանոթագրություն 27.1՝ Ընկերության արտարժույթային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվության համար:

Ընկերության պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	17,831,175	5,809,783
Դրամային հոսքերից		
Ստացված գումար	8,124,897	12,460,614
Մարումներ	(10,234,555)	(1,009,436)
Վճարված տոկոսներ	(822,630)	(601,125)
Ոչ դրամային հոսքերից		
Տոկոսի հաշվեգրում	1,100,991	693,106
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	(427,079)	478,233
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,572,799	17,831,175

21 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	808,360	717,313
Հաճախորդներից կանխավճարներ	514,708	-
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	36,064	20,798
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	111,131	26,058
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,470,263	764,169

Ապրանքների ձեռքբերման գծով առաջացած պարտավորությունների մարման միջին տևողությունը կազմում է 2 ամիս (2023թ.՝ 2 ամիս): Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

Հաճախորդներից կանխավճարները ներառում են «Էկո Ֆարմ» ՍՊԸ-ից (կապակցված կողմ) մնացորդը 513,087 հազար ՀՀ դրամի չափով:

Ընկերության արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 27.1-ում:

22 Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են մայր ընկերությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերությունները, հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև:

22.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է «Հայր և Որդի Երեմյաններ» ՓԲԸ-ի կողմից, որին պատկանում է Ընկերության բաժնետոմսերի 100%: Ընկերության վերջնական վերահսկողն է Դավիթ Երեմյանը:

22.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Գործարքներ

	2024թ.	2023թ.
Բաժնեկրթ		
Ապրանքների վաճառք	330,496	-
Ծառայությունների ձեռքբերում	55	646
Փոխառություններից մուտքեր	2,428,245	1,970,335
Փոխառությունների մարում	3,287,880	960,045
Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ		
Ապրանքների վաճառք	997,947	510,989
Ծառայությունների մատուցում	138,230	49,530
Ապրանքների և հումքի ձեռքբերում	180,407	100,359
Ծառայությունների ձեռքբերում	215,891	341,783

Մնացորդներ

	2024թ.	2023թ.
Բաժնեդրեր		
Փոխառություններ	907,986	1,767,621
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	393,611	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	288	233
Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	17,073	234,737
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	596,946	263,558

Ընկերության վերջնական վերահսկող Դավիթ Երեմյանը երաշխավորել է Եվրասիական զարգացման բանկից ստացված բանկային վարկերը:

22.3 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Տնօրեն Դավիթ Երեմյանը նաև Ընկերության վերջնական վերահսկողն է:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը տարվա ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը.

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	23,782	10,469
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	4,259	1,196

23 Պարտավորվածություններ

23.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ

Ընկերությունը հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու նպատակով ապագա կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններն չունի:

23.2 Իրավական պարտավորվածություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը իրավական պարտավորվածություններ չունի:

24 Պայմանականություններ

24.1 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

24.2 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Դեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

25 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

25.1 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 4.10-ում: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր ¹	812,132	225,058
Ստացված շնորհներ	1,033,340	-
Ժամկետային ավանդներ	-	201,585
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	148,010	28,863
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,993,482	455,506

¹ այս գումարներն արտացոլում են միայն առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	15,572,799	17,831,175
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	919,491	743,371
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	16,492,290	18,574,546

26 Ֆինանսական գործիքների ռիսկ

Ռիսկի կառավարման քաղաքականությունները և նպատակները

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

26.1 Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ֆինանսավորման գործունեությունից:

Արտարժույթի ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության՝ արտերկրյա ձեռքբերումներից: Բացի այդ Ընկերությունն ունի ԱՄՆ դոլարով վարկ, որն օգտագործվել է գործարանի զարգացումը ֆինանսավորելու համար:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.	ԱՄՆ դոլլար	Եվրո	Ռուբլի
Ֆինանսական ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	77,349	-	35,914
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	77,349	-	35,914
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	14,664,813	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,810	13,145	24,633
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	14,668,623	13,145	24,633
Զուտ արդյունք	(14,591,274)	(13,145)	11,281

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլլար	Եվրո	Ռուբլի
Ֆինանսական ակտիվներ			
Ժամկետային ավանդներ	201,585	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,393	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	215,978	-	-

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.

ԱՄՆ դոլար

Եվրո

Ռուբլի

Ֆինանսական պարտավորություններ

Վարկեր և փոխառություններ	15,390,564	672,990	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17,209	3,142	4,521
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	15,407,773	676,132	4,521
Զուտ արդյունք	(15,191,795)	(676,132)	(4,521)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2023թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2023թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումն ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
Շահույթ կամ վնաս	1,459,127	1,519,180	1,315	67,613

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

26.2 Պարտքային ռիսկի վերլուծություն

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ժամկետային ավանդները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	812,132	225,058
Ստացված շնորհներ	1,033,340	-
Ժամկետային ավանդներ	-	201,585
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	148,010	28,863
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,993,482	455,506

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Ընկերության պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների և ավանդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է ավանդները տարբեր բանկերում և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական

հաստատություններում պահելու միջոցով: Վերոհիշյալ բանկային մնացորդները և ավանդները ոչ ժամկետանց են, ոչ էլ արժեզրկված, և ակնկալվող պարտքային կորուստը համարվում է աննշան:

Ընկերությունը շարունակաբար հսկում է հաճախորդների պարտքի հատկանիշները: Ընկերության քաղաքականությունն է համագործակցել միայն վճարունակ գործընկերների հետ: Պարտքերի ժամկետները տատանվում են 3-ից 4 ամսվա միջև: Ընթացիկ պարտքային ռիսկը կառավարվում է պարբերական ժամկետային վերլուծություններ կատարելու միջոցով:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ներառում են մեծ թվով հաճախորդներ, այդ թվում՝ Հայաստանի խոշոր սուպերմարկետների ցանցեր և «Երեմյան Փողջեքթս»-ի ռեստորաններ (կապակցված ընկերություններ): Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ներառում են մայր ընկերությունից պարտքի մնացորդը՝ 393,611 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ զրո):

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար Ընկերությունը գրավ չի վերցնում:

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Ակնկալվող կորուստների դրույքաչափերը հաշվարկվել են՝ հիմնվելով տարվա ընթացքում վաճառքի դիմաց ստացված վճարումների պատկերի վրա, ինչպես նաև հաշվի առնելով նախորդ տարում ձևավորված պատմական պարտքային կորուստները: Այս պատմական դրույքաչափերը ճշգրտվում են, որպեսզի արտացոլեն ընթացիկ և ապագային վերաբերող մակրոտնտեսական գործոններին, որոնք ազդեցություն ունեն հաճախորդի՝ չվճարված մնացորդը մարելու կարողության վրա: Ընկերության գնահատել է, որ ամենահամապատասխան գործոն են հանդիսանում հաճախորդների տեղակայման երկրների համախառն ներքին արդյունքը (ՀՆԱ) և գործազրկության մակարդակը, և ճշգրտում է կորուստների պատմական դրույքաչափերն այդ գործոններով պայմանավորված սպասվող փոփոխությունների չափով: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով պարտքային ռիսկի կարճաժամկետ բնույթը՝ այս մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում էական չի:

Երբ հավանական չէ առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրումը, դրանք դուրս են գրվում (ապաճանաչվում են): Հաշիվ-ապրանքագրի ամսաթվից հետո 365 օրվա ընթացքում վճարում չկատարելը և Ընկերության հետ այլընտրանքային վճարման վերաբերյալ համաձայնության չգալը համարվում է գումարի վերադարձման վերաբերյալ խելամիտ սպասումներ չունենալու համար հայտանիշ:

Ելնելով վերը նկարագրվածից՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդները ներկայացված են հետևյալ աղյուսակներում.

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ակնկալվող պարտքային կորուստ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գործողության ամբողջ ժամանակա- հատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում
Մինչև 1 ամիս	4%	352,864	15,209
1 ամսից 2 ամիս	9%	432,051	40,687
2 ամսից 6 ամիս	23%	95,562	22,190
6 ամսից մինչև 1 տարի	58%	23,109	13,368
1 տարուց ավելի	100%	11,717	11,717
		915,303	103,171

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ակնկալվող պարտքային կորուստ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գործողության ամբողջ ժամանակա- հատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում
Մինչև 1 ամիս	4%	121,289	5,227
1 ամսից 2 ամիս	9%	114,695	10,801
2 ամսից 6 ամիս	23%	4,860	1,129
6 ամսից մինչև 1 տարի	58%	3,252	1,881
1 տարուց ավելի	100%	975	975
		245,071	20,013

26.3 Իրացվելիության ռիսկի վերլուծություն

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված դրամական հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական հոսքերը:

2024թ.

	Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	Ցպահանջ փոխառություններ բաժնետիրոջից	Գործիքներ հաստատուն տոկոսա- դրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Անտոկոս	Անտոկոս	6.8%	
Մինչև 6 ամիս	919,491	907,986	382,232	2,209,709
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	-	1,553,975	1,553,975
1-2 տարի	-	-	2,974,144	2,974,144
2-5 տարի	-	-	8,000,941	8,000,941
Ավելի քան 5 տարի	-	-	5,601,870	5,601,870
	919,491	907,986	18,513,162	20,340,639

2023թ.

	Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	Ցպահանջ փոխառություններ բաժնետիրոջից	Գործիքներ հաստատուն տոկոսա- դրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Անտոկոս	Անտոկոս	6.9%	
Մինչև 6 ամիս	743,371	1,767,621	340,099	2,851,091
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	-	369,317	369,317
1-2 տարի	-	-	2,361,322	2,361,322
2-5 տարի	-	-	7,371,060	7,371,060
Ավելի քան 5 տարի	-	-	7,066,158	7,066,158
	743,371	1,767,621	17,507,956	20,018,948

Ընկերությունն իրացվելիության դիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Ընկերության դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերն էականորեն ցածր են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերից: Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից դրամական հոսքերը պայմանագրով ենթակա են ստացման 2-3 ամսվա ընթացքում:

27 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

27.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Ընկերության ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքները համարվում են իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Առևտրային դեբիտորական և կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքերը, բանկային ավադները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները իրացվելի են կամ կարճաժամկետ են, ուստի ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Ընկերության տոկոսային վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքները որոշվում են զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդով՝ օգտագործելով զեղչի տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է թողարկողի փոխառության տոկոսադրույքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք չեն չափվում իրենց իրական արժեքով ֆինանսական դիրքի մասին հաշվետվությունում:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	812,132	812,132
Ստացվելիք շնորհներ	1,033,340	1,033,340
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	148,010	148,010
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	14,805,793	15,572,799
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	919,491	919,491

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	225,058	225,058
Ժամկետային ավանդներ	201,585	201,585
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	28,863	28,863
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	16,894,285	17,831,175
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	743,371	743,371

Ընկերության ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2 մակարդակում:

27.2 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափում

Կենսաբանական ակտիվներ (1-ին մակարդակ)

Կենսաբանական ակտիվների իրական արժեքը պատկանում է իրական արժեքի հիերարխիայի 1-ին մակարդակի չափումներին: Կենսաբանական ակտիվների իրական արժեքի չափման համար օգտագործվում է նմանատիպ ակտիվների շուկայական գները: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գնահատման մեթոդում փոփոխություններ չեն եղել:

Կենսաբանական ակտիվների և գյուղատնտեսական մշակաբույսերի իրական արժեքի չափման հիմնական մուտքային տվյալները, ինչպես նաև այդ մուտքային տվյալների ողջամտորեն հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ զգայունությունը, բացահայտված են ստորև:

Կենսաբանական ակտիվների և գյուղատնտեսական արտադրանքի իրական արժեքը

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում իրական արժեքը՝ հանած կենդանիների վաճառքի գծով գնահատված ծախսերը, որոշվում է վերջիններիս ֆիզիոլոգիական բնութագրերի, պոտենցիալ արտադրողականության վերաբերյալ ղեկավարության ակնկալիքների և նմանատիպ բնութագրերով կենդանիների շուկայական գների հիման վրա:

Խոշոր եղջերավոր անասունների իրական արժեքի որոշման ժամանակ օգտագործվել են հետևյալ շուկայական արժեքները.

Խոշոր եղջերավոր անասուն	Շուկայական գին (<< դրամ)
Հղի երինջ	1,250,000
Կով	950,000
1 տարեկան հորթ	800,000
4 ամսական հորթ	320,000
Մինչև 3 ամսական հորթ	250,000

4 ամսականից մինչև 1 տարեկան հորթի արժեքը յուրաքանչյուր ամիս ավելանում է միջինում 60,000 << դրամով:

Խոզերի իրական արժեքի որոշման ժամանակ օգտագործվել են հետևյալ շուկայական արժեքները.

Կենդանու կարգավիճակ	Շուկայական գին (<< դրամ)
Վարազ	1,500,000
Մայր խոզ	210,000
4-6 ամսական մայրացու	225,000 - 250,000
Մինչև 4 ամսական մատու գոճի	40,000 - 90,000

Եթե խոշոր եղջերավոր անասունների և խոզերի իրական արժեքները որոշելիս օգտագործված հիմնական ենթադրությունները 10%-ով բարձր/ցածր լինեին, իսկ մյուս բոլոր փոփոխականներն անփոփոխ մնային, կենսաբանական ակտիվների մնացորդը և տարվա շահույթը կամ վնասը կփոփոխվեին հետևյալ չափով.

Հազար << դրամ	2024թ.	2023թ.
Խոզեր	49,385	10,443
Խոշոր եղջերավոր անասուններ	174,835	129,903

Իրական արժեքը՝ հանած բերքահավաքի պահին գյուղատնտեսական արտադրանքի գծով գնահատված ծախսերը, հաշվարկվում է հավաքված բերքի քանակի և այդ վայրում բերքահավաքի պահին կամ մոտավորապես այդ ժամանակ տեղի ունեցած գործարքների գների հիման վրա և ճշգրտվում է բերքահավաքի պահին գնահատված վաճառքի գծով ծախսերով: Եթե հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չհավաքված բերքի վրա կատարված սկզբնական ծախսերից հետո կենսաբանական փոխակերպումը աննշան է (օրինակ՝ ցանքը կատարվել է հաշվետու ժամանակաշրջանից անմիջապես առաջ), չհավաքված բերքը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով:

28 Կապիտալի ռիսկի քաղաքականություններ և ընթացակարգեր

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից՝ բաշխված մայր ընկերության բաժնետերերի միջև, որը ներառում է թողարկված կապիտալն ու կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են փոխառությունները, որոնք բացահայտված են Ծանոթագրություն 21-ում:

Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից:

Վարկային պայմանագրերով սահմանափակումներ

Բանկի հետ կնքված վարկային պայմանագրի պայմանների համաձայն՝ Ընկերությունը ենթակա է որոշակի գործառնական սահմանափակումների: Առանց Բանկի նախնական գրավոր համաձայնության՝ Ընկերությունը չի կարող.

- նվազեցնել իր կանոնադրական կապիտալը (բացառությամբ օրենքով պահանջվող դեպքերի),
- մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում օտարել 50,000 ԱՄՆ դոլարից ավելի արժեք ունեցող ակտիվներ,

- (iii) բաժնետիրոջը բաշխել շահաբաժիններ կամ այլ շահույթ, կամ
(iv) երրորդ կողմերին տրամադրել վարկեր կամ ֆինանսական օգնություն, ձեռք բերել երրորդ կողմի մուրհակներ կամ մասնակցել գործարքների, որոնք հանգեցնում են երրորդ կողմերի ֆինանսական պարտքի առաջացմանը Ընկերության նկատմամբ:

Ընկերությունը վերահսկում է կապիտալը՝ կիրառելով «գուտ պարտքի» և «ճշգրտված սեփական կապիտալի» հարաբերակցությունը.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Զուտ պարտք		
Փոխառություններ	15,572,799	17,831,175
Հանած՝ ստորադաս վարկ	(907,986)	(1,767,621)
Հանած՝ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(70,661)	(28,863)
	14,594,152	16,034,691
Ճշգրտված սեփական կապիտալ		
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	569,599	(1,839,730)
Գումարած՝ ստորադաս վարկ	907,986	1,767,621
	1,477,585	(72,109)
Զուտ պարտքի և ճշգրտված սեփական կապիտալի հարաբերակցության գործակից	10	(222)